

2018-09-05

Er ref: Camilla Andersson
Diariennr: 2017/3371
Vårt diariennr: R2018:42

Linda Eriksson
linda.eriksson@skogsindustrierna.se
+46 70 670 72 09

Remiss Fördjupad utvärdering av Levande skogar 2019

SAMMANFATTNING

Skogsindustrierna delar slutsatsen att målet, med nuvarande tolkning av preciseringarna, inte kommer att nås. Det är rimligt att konstatera att miljömålet som det är uttolkat inte heller kan nås oavsett vilka styrmedel eller åtgärder som genomförs.

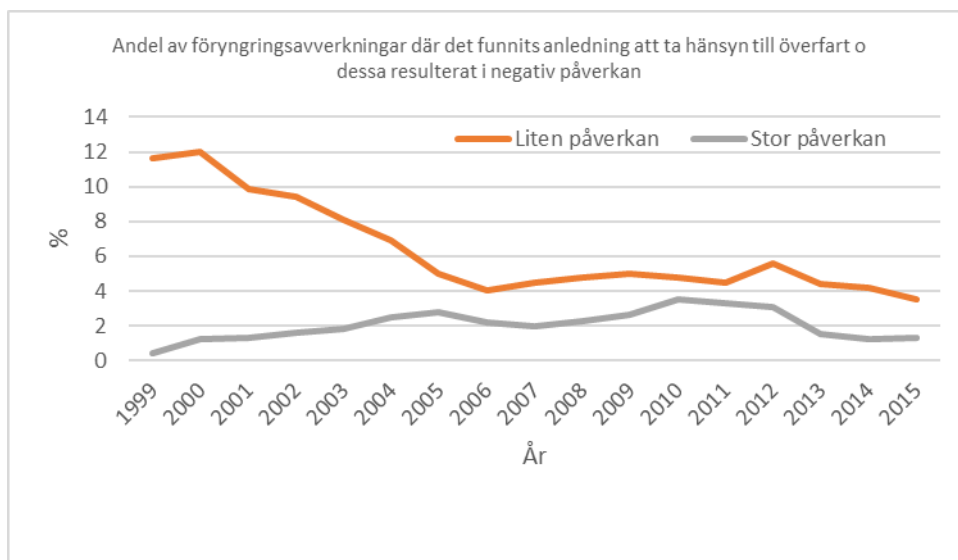
Skogsindustrierna delar Skogsstyrelsens syn att miljömålssystemet behöver utvecklas för att bli mer motivationsskapande. Ett miljömålssystem som är konstruerat och uttolkat så att stora miljöinsatser inte uppmärksammas är inte motiverande. De frivilliga insatserna är så pass avgörande för ett bra miljötillstånd i skogen att det krävs realistiska mål, etappmål och preciseringar som kan mätas på ett objektivt sätt. Miljömålssystemet måste vara konstruerat så att målen är realistiska och begripliga för att skapa motivation.

Skogsindustrierna ifrågasätter bedömningen att det inte går att se någon tydlig riktning för utvecklingen i miljön. Allt beror av hur man väljer att praktiskt tolka de preciseringar som fastställts för miljö kvalitetsmålet och det är mycket tveksamt att dagens tolkningar möjliggör en utvärdering på en objektiv och vetenskaplig grund. Skogsindustrierna ifrågasätter starkt hur måluppfyllelsen bedöms i tabell Y, det är en uppföljning helt utan transparens. Där finns en mängd uppföljningsmått med oklara målnivåer som inte är förankrade eller kända för skogsbruket.

DETALJSYNPUNKTER

1. Uppföljning av miljötillstånd och miljöarbete

Skogsindustrierna inser att det är svårt att göra en uppföljning när man inte vet vad man följer upp mot. I många fall utgår författarna från en subjektivt negativ inställning mot skogsbruk. Ett exempel är kapitlet Körning i skogsmark. Skogsstyrelsen konstaterar där att andelen med stor negativ påverkan inte har minskat sedan mätstarten 1999. Ett annat sätt att tolka resultaten är att andelen överfarter med stor negativ påverkan har minskat sedan 2010 och att totala andelen överfarter med negativ påverkan har *mer än halverats* sedan mätstarten. Vad är det som avgör vilken utveckling myndigheten väljer att lägga vikten vid?

Ett annat exempel i samma kapitel är påverkan av körning (tabell 3). 80 % bedöms sakna påverkan och 10 % har viss påverkan. Grafen är svårläst men tolkar att ca 5 % är något annat, stor påverkan? Trenden ser positiv ut om man jämför med utgångsläget men man väljer här ändå att fokusera på att det ser sämre ut i södra Norrland trots att det rimligen ser bra ut i resten av Sverige för att få så bra snittsiffror. Om övriga fall innebär svåra körskador, varför skriver man inte det? Skogsbruket anser att körskador är en jätteviktig fråga som varit i fokus de senaste åren men om man inte har en målnivå kring vad som anses acceptabelt blir utvärderingen helt i händerna på tyckande och subjektiva värderingar. Vidare skriver man att det finns indikationer på mycket skador senaste vintern utan att styrka detta med någon form av data eller underlag.

I kapitlet om friluftsliv väljer myndigheten att enbart fokusera på målkonflikter mellan skogsbruk och friluftsliv utan att lyfta fram att det också finns synergier. Exempelvis möjliggör skogsbilvägar att en större andel av skogen kan nyttjas för friluftsliv och många av de frivilliga avsättningarna är en tillgång för friluftslivet samtidigt som gallrade skogar ofta efterfrågas av allmänheten. Beskrivningen att vi gått från öppna skogar för 100 år sedan till täta produktionsskogar är väldigt

svartvit och beror på skala och tidsperspektiv. En brukad tallskog är ljus och öppen från gallringsstadiet och framåt. Lövandelarna ökar. Hur människor nyttjar skogen för friluftsliv är rimligen inte heller bara en fråga om hur den enskilda skogen brukas utan även i vad mån man är beredd att flytta sitt friluftsliv i landskapet och om kunskap och värderingar. I vilken mån ska skogsbruket anpassa sig och i vilken mån är det nyttjandet för friluftsliv som ska anpassa sig?

2. Bedömning av om målet nås

Skogsindustrierna delar slutsatsen att målet, med nuvarande tolkning av preciseringarna, inte kommer att nås. Det är rimligt att konstatera att miljömålet inte heller kan nås oavsett vilka styrmedel eller åtgärder som genomförs. Skogsindustrierna anser att det inte är möjligt att utvärdera mål när det inte är klart vad som ska uppnås. Att konstatera att preciserade målnivåer saknas och samtidigt konstatera att målet inte uppfylls är inte trovärdigt.

Tabell Y, sid 65–69, är en tydlig signal till skogsbruket att miljömålssystemet inte är relevant i nuvarande form. Det behöver ses över för att bättre synliggöra positiva miljöåtgärder och trender. Åtgärder i skogen har lång leveranstid och miljömålssystemet behöver bli mer motivationsskapande.

Skogsindustrierna ifrågasätter starkt hur måluppfyllelsen bedöms i tabell Y, det är en uppföljning helt utan transparens. Där finns en mängd uppföljningsmått med oklara målnivåer som inte är förankrade eller kända. Ett tydligt exempel är Hård död ved. Trots att vi nått delmålet till 2010 anser Skogsstyrelsen att vi inte når ett nu nytt men outtalat mål om hård död ved.

3. Prognos för utvecklingen av miljötillståndet

Skogsindustrierna delar inte uppfattningen att man inte kan se någon tydlig riktning i utvecklingen i miljön. Vi menar att objektiva data tydligt visar på en positiv utveckling.

4. Beskrivning av behov av insatser – vad krävs för att målet ska nås

Skogsindustrierna instämmer att miljömålssystemet bör utvecklas i syfte att bli än mer motivationsskapande samt att de aktörer som påverkas och förväntas bidra till resultatet, får möjlighet att vara delaktiga i utvecklingen.

Skogsindustrierna anser att skogar med de högsta naturvärdena bör undantas skogsproduktion men det är inte rimligt att alla skogar med naturvärden undantas brukande om vi samtidigt har ambitionen att genom generell hänsyn och målbilder skapa förutsättningar för höga naturvärden i merparten av våra skogar. Skogsindustrierna avfärdar förslagen om en gemensam miljöfond.

Skogsindustrierna anser inte att förslagen om skydds-zoner och hyggesfritt i anslutning till nyckelbiotoper är relevanta. Nyckelbiotoper är inte en skyddsform utan ett inventeringsresultat.

Skogsindustrierna håller med om att naturvårdande skötsel i formellt skyddad skog bör öka och utföras i nivå med behoven.

Skogsindustrierna håller med om att det behövs bättre kunskap om biologisk mångfald i produktionsskogen.

Skogsindustrierna är tveksamma till en samverkan som innebär landskapsplaner över fastighetsgränser men stöder dialog och samverkan. Målbilder för god miljöhänsyn är en positiv process som är viktig att hålla igång medan den ensidiga fokuseringen på hyggesfria brukningsmetoder och gemensam landskapsplanering är mer tveksamma. Skogsindustrierna är tveksamma till att hyggesfritt skogsbruk generellt skulle vara mer funktionellt än trakthyggesbruk med generell hänsyn för merparten av våra skogsekosystem.

Skogsindustrierna anser att det är en felaktig tolkning att den genomsnittliga hänsynen ska hålla målbildsnivå. Målbilderna syftar till ökad samsyn och tydlighet om vad god miljöhänsyn innebär. Sektorsansvaret innebär bland annat att skogsbruket vid skogsbruksåtgärder i genomsnitt förväntas ta större miljöhänsyn än vad lagen kräver och målbilderna ger vägledning om hur miljöhänsynen kan utformas. Det innebär att den genomsnittliga hänsynen bör ligga någonstans mellan lagnivån och målbildsnivån.

Skogsindustrierna anser att skogsbruket redan har tagit ett mycket stort ansvar vad det gäller frivilliga avsättningar och för att ytterligare öka arealen krävs incitament för att fler skogsägare ska välja att certifiera sig. Med dagens styrmedel riskerar vi snarast minskade arealer frivilliga avsättningar.

Skogsindustrierna anser att transparens finns redan idag när det gäller de frivilliga avsättningarna inom ramen för certifieringssystemen.

Skogsindustrierna delar uppfattningen att det behövs myndighetsgemensam statistik gällande skog undantagen från skogsbruk.

Skogsindustrierna delar uppfattningen om att staten bör satsa resurser till att i tidiga åldrar bistå med aktiviteter som hjälper till att få ut barnen i skogen.

För Skogsindustrierna

Linda Eriksson
Skogsdirektör